प्रधानमंत्री पिक विमा योजना

दावा प्रक्रिया

ही योजना निवडलेल्या परिभाषित क्षेत्रामध्ये "क्षेत्र दृष्टिकोन" या तत्त्वावर कार्य करते ज्यास विमा एकक (आययू) म्हणतात. संबंधित राज्य / केंद्रशासित प्रदेश सरकारच्या पीक विम्यावर राज्यस्तरीय समन्वय समितीने घेतलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने पीक आणि परिभाषित क्षेत्रे, या युनिट्सला गाव / ग्रामपंचायतीस लागू असणार, विमा घटक म्हणून सूचित केले गेले आहे किंवा प्रमुख पिकांसाठी इतर कोणतेही समकक्ष युनिट.इतर सर्व पिकांसाठी ते गाव / ग्रामपंचायतीच्या पातळीपेक्षा वरती असणार.

मुख्य दाव्यांची भरपाई खालील क्षेत्राच्या दृष्टिकोनातून केली जाईल म्हणजे पीक कापणी प्रयोग द्वारे:

राज्याला अधिसूचित विमा युनिट क्षेत्राच्या पातळीवर आवश्यक पीक कापणी प्रयोग (सीसीई) करावे लागतील;

पीक प्रयोग द्वारे आलेले उत्पनाची आकडेवारी संबंधित अधिसूचित विमा युनिट स्तरांवर विमा कंपनीला दिलेल्या वेळेवर उपलब्ध करून द्यावी लागेल मग विमा कंपनी दाव्याचे मुल्यांकन करेल

पिकाचे खालील टप्पे आणि पीक नुकसान होण्याचे धोकेदेखील या योजनेत समाविष्ट आहेत.

A. **प्रतिकूल हवामान घटकामुळे पेरणी /लावणी / उगवण न होणे** :- अपुरा पाऊस , हवामानातील इतर घटकाच्या प्रतिकूल परिस्तिथीमुळे केवळ मुख्य पिकाच्या अधिसूचित क्षेत्रात व्यापक प्रमाणावर पेरणी / लावणी होऊ न शकल्यामुळे तेव्हा हा टप्पा संरक्षण देईल. या टप्प्याची नुकसान भरपाई विम्याच्या संरक्षित रकमेच्या २५% असेल आणि सदर क्षेत्राचा विमा संपेल

I. अधिसूचित क्षेत्रामध्ये अपुरे पर्जन्यमान किंवा हवामान घटकाच्या प्रतिकूल परिस्थितीमुळे अधिसूचित मुख्य पिकांची अधिसूचित विमा क्षेत्र घटकातील पेरणी क्षेत्राच्या ७५ टक्के पेक्षा जास्त क्षेत्रावर उगवण अथवा पेरणी / लावणी न झाल्यास सदरची तरतूद लागू होईल.

II. **पात्रता निकष:**

अधिसूचना च्या आधी ज्या शेतकऱ्याने विमा हफ्ता जमा केला असेल आपल्या बँकेकडे किंवा शेतकऱ्याच्या अकाउंट मधून विमा हफ्ता कपात झाला असेल तेच शेतकरी या तरतुदीचा फायदा घेहू शकतात.

HDFC ERGO General Insurance Company Limited. IRDAI Reg. No.146. CIN: U66030MH2007PLC177117. Registered & Corporate Office: 1st Floor, HDFC House, 165-166 Backbay Reclamation, H. T. Parekh Marg, Churchgate, Mumbai – 400 020. For more details on the risk factors, terms and conditions, please read the sales brochure/ prospectus before concluding the sale. Trade Logo displayed above belongs to HDFC Ltd and ERGO International AG and used by the Company under license. UIN: CSC - Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana - HDE-AG-P18-25-V01-17-18, Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana- IRDAN125P0003V01201617 UID-XXXX

सरासरी पेरणी क्षेत्राच्या ७५% टक्के पेक्षा जास्त क्षेत्रावर पेरणी / लावणी होऊ न शकलेले अधिसूचित विमा क्षेत्र घटक नुकसान भरपाईस पात्र राहील.

III. **तोटा मूल्यांकन प्रक्रिया:**

- हि विमा अधिसूचित क्षेत्रातील फक्त मुख्य पिकांना लागू राहील.
- या टप्प्याची नुकसान भरपाई विम्याच्या संरक्षित रकमेच्या २५% असेल आणि सदर क्षेत्राचा विमा संपेल.
- राज्य सरकारने अधिसूचित पीक वेळपत्रकानुसार पिकाच्या पेरणीच्या अंतिम तारखेच्या १५ दिवस आधी या जोखमीबाबत अधिसूचना जाहीर करणे आवश्यक आहे.

नोट:- दाव्याची नुकसान भरपाई ३० दिवसाच्या आत विमा कंपनी ला करणे आवश्यक आहे ज्या दिवस पासून राज्य सरकार ने अधिसूचना जाहीर केली असेल.

विमा कंपनी ला शासनाकडून अनुदानाचा पहिला हफ्ता प्राप्त झाल्यावर वरील नुकसान भरपाई अदा करण्यात येईल, योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार.

B. **उभे पीक (पेरणी ते काढणी पर्यंत):** प्रतिबंधित न करण्याच्या जोखमीमुळे उत्पन्न हानी भरुन काढण्यासाठी व्यापक जोखीम विमा प्रदान केला जातो दुष्काळ, पूर, कीटक आणि रोग, भूस्खलन, नैसर्गिक आग आणि लाईटनिंग, वादळ, गारपीट, चक्रीवादळ, वादळ, तुफान.

i. हंगामातील प्रतिकूल परिस्थितीत उदा पूर ,पावसातील खंड , दुष्काळ इ बाबीमुळे शेतकऱ्याच्या अपेक्षित उत्पादनामध्ये सरासरी उत्पादनाच्या ५०% टक्के पेक्षा जास्त घट अपेक्षित असेल तर नुकसान दाव्याचे ऑन अकाउंट भरपाई केली जाईल.

ii. अधिसूचना च्या आधी ज्या शेतकऱ्याने विमा हफ्ता जमा केला असेल आपल्या बँकेकडे किंवा शेतकऱ्याच्या अकाउंट मधून विमा हफ्ता कपात झाला असेल तेच शेतकरी या तरतुदीचा फायदा घेहू शकतात.

नोट:- जर प्रतिकूल परिस्थती हि सर्वसामान्य काढणी वेळेच्या 15 दिवस अगोदर आली तर सादर तरतूद लागू राहणार नाही व नुकसान भरपाई देय होणार नाही. प्रॉक्सी निर्देशकांच्या आधारे नुकसानीच्या अधिसूचनेद्वारे ही तरतूद राज्य सरकारने केली पाहिजे.

iii. **तोटा मूल्यांकन प्रक्रिया:**

विमा कंपनीचे अधिकारी आणि राज्य शासनाचे अधिकारी यांची संयुक्त समिती हि पीक नुकसानीचे सर्वेक्षण करेल आणि खाली दिलेल्या नुकसान भरपाईचे सूत्र:

नुकसान भरपाई रक्कम रुपये = (उंबरठा उत्पन्न -अपेक्षित उत्पन्न) / उंबरठा उत्पन्न x विमा संरक्षित रक्कम x 25%

iv. तोटा मूल्यांकन व अहवाल सादर करण्यासाठी मुदत:-

पात्रता: शेतकऱ्याला ७२ तासाच्या आत कंपनीला नुकसानाची सूचना द्यावी लागेल. आणि पुढील १५ दिवसाच्या नुकसान भरपाई विमा कंपनी ला शेतकरी ला द्यावी लागेल जर पात्र असेल तर आणि शासनामार्फत विमा हप्ता अनुदान (प्रथम हप्ता) प्राप्त झाल्यानंतर विमा कंपनीमार्फत सदरच्या तरतुदीची नुकसान भरपाई देण्यात येईल, योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार.

C. **काढणी पश्च्यात नुकसान भरपाई:-** अधिसूचित क्षेत्रातील शेतात पीक कापणी करून सुकवणीसाठी पसरवून ठेवलेल्या पिकांसाठीच , कापणी पासून जास्तीत जास्त २ आटवड्यापर्यंत गारपीट , चक्रीवादळ , चक्रीवादळमुळे पडलेला पाऊस व अवकाळी पाउसापासून नुकसान भरपाई.

HDFC ERGO General Insurance Company Limited. IRDAI Reg. No.146. CIN: U66030MH2007PLC177117. Registered & Corporate Office: 1st Floor, HDFC House, 165-166 Backbay Reclamation, H. T. Parekh Marg, Churchgate, Mumbai – 400 020. For more details on the risk factors, terms and conditions, please read the sales brochure/ prospectus before concluding the sale. Trade Logo displayed above belongs to HDFC Ltd and ERGO International AG and used by the Company under license. UIN: CSC - Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana - HDE-AG-P18-25-V01-17-18, Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana- IRDAN125P0003V01201617 UID-XXXX

i. अधिसूचित क्षेत्रातील शेतात पीक कापणी करून सुकवणीसाठी पसरवून ठेवलेल्या पिकांसाठीच , कापणी पासून जास्तीत जास्त २ आटवड्यापर्यंत गारपीट , चक्रीवादळ , चक्रीवादळमुळे पडलेला पाऊस व अवकाळी पाउसापासून नुकसान भरपाई.

ii. ज्या शेतकऱ्याने विमा हफ्ता जमा केला असेल आपल्या बँकेकडे किंवा शेतकऱ्याच्या अकाउंट मधून विमा हफ्ता कपात झाला असेल तेच शेतकरी या तरतुदीचा फायदा घेहू शकतात.

iii. **तोटा मूल्यांकन प्रक्रिया:**

शेतकऱ्याला ७२ तासाच्या आत कंपनीला नुकसानाची सूचना द्यावी लागेल, कंपनी च्या कॉल सेन्टर नंबर १८०० २६६ ०७०० , आमच्या लोकल ऑफिस ला , संबंधित बँकेला , लोकल अधिकारी आणि जिल्हा अधिकारीला आपल्या नुकसान झालेल्या शेतीचा सर्वे नंबर , बाधित झालेले पीक आणि क्षेत्र.

शेतकऱ्याने नुकसान भरपाई चा दावा दाखल करण्यासाठी विहित नमुन्यातील अर्ज आवश्यक त्या कागदपत्रासह विमा कंपनीस सादर करणे आवश्यक आहे।

त्या नंतर विमा कंपनी पर्यवेक्षकांची नियुक्ती करेल आणि दिलेल्या वेळेमध्ये नुकसानीचे मुल्याकंन निश्चित करून नुकसान भरपाई देण्यात येईल पण शासनाचे अनुदान प्राप्त (दुसरा हप्ता) झाल्यानंतर, योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार.

D. **स्थानिक आपत्ती:-** या बाबी अंतर्गत विमा संरक्षित क्षेत्र जलमय झाल्यास , भूस्खलन , गारपीट , ढगफुटी अथवा वीज कोसळल्यामुळे लागणारी नैसर्गिक आग या आपत्तीमुळे मुळे झालेल्या नुकसानीला कव्हर करते.

i. कोणत्याही स्थानिक संकट / आपत्तींमुळे पिकांचे नुकसान झाले तर जसे जलमय झाल्यास , भूस्खलन , गारपीट , ढगफुटी अथवा वीज कोसळल्यामुळे लागणारी नैसर्गिक आग हे अधिसूचित पिकाचे आणि क्षेत्राचे नुकसान हे वैयक्तिक स्तरावर पंचनामे करून निश्चित करण्यात येणार आहे.

ii. **पात्रता निकष:**

ज्या शेतकऱ्याने विमा हफ्ता जमा केला असेल आपल्या बँकेकडे किंवा शेतकऱ्याच्या अकाउंट मधून विमा हफ्ता कपात झाला असेल तेच शेतकरी या तरतुदीचा फायदा घेहू शकतात.

नोट: या बाबतीत जोखमीचा धोका घडेपर्यंत पिकाच्या लागवडीसाठी झालेल्या निविष्ठा खर्चच्या प्रमाणात नुकसान भरपाई विमा संरक्षित रक्कमेच्या अधीन राहून देण्यात येईल , जास्तीत जास्त दायित्व हे बाधित पिकाच्या क्षेत्राच्या विमा संरक्षित रक्कमेएवढे राहील.
एरिया ॲप्रोच अंतर्गत देय रक्कम (सीसीईच्या आकडेवारीवर आधारित) स्थानिक तोट्यापेक्षा जास्त असल्यास, विमाधारक शेतकऱ्यांना दोघामधील जास्त दावे देय असतील, शासनाचे अनुदान प्राप्त झाल्यानंतर, योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार.

iii. **तोटा मूल्यांकन प्रक्रिया:**

शेतकऱ्याला ७२ तासाच्या आत कंपनीला नुकसानाची सूचना द्यावी लागेल, कंपनी च्या कॉल सेन्टर नंबर १८०० २६६ ०७०० , आमच्या लोकल ऑफिस ला , संबंधित बँकेला , लोकल अधिकारी आणि जिल्हा अधिकारीला आपल्या नुकसान झालेल्या शेतीचा सर्वे नंबर , बाधित झालेले पीक आणि क्षेत्र.

शेतकऱ्याने नुकसान भरपाई चा दावा दाखल करण्यासाठी विहित नमुन्यातील अर्ज आवश्यक त्या कागदपत्रासह विमा कंपनीस सादर करणे आवश्यक आहे.

त्या नंतर विमा कंपनी पर्यवेक्षकांची नियुक्ती करेल आणि दिलेल्या वेळेमध्ये नुकसानीचे मुल्याकंन निश्चित करून नुकसान भरपाई देण्यात येईल.

नोट :- जर नुकसान हे युद्ध आणि अणू युद्धाचे दुष्परिणाम, दुर्भावनायुक्त नुकसान आणि इतर प्रतिबंधित धोके अश्या परिस्थितीत विमा संरक्षण मिळणार नाही.

क्लेम फॉर्म डाउनलोड करा:- https://www.hdfcergo.com/documents/downloads/Claim%20Form%20-%20English.pdf
https://wwwf1.hdfcergo.com/documents/downloads/Claim%20Form%20-%20English.pdf

महत्त्वपूर्ण सूचना:-

उपरोक्त घटनांमुळे उद्भवलेल्या कोणत्याही नुकसानीसाठी शेतकऱ्यांनी आमच्या कंपनीशी संपर्क साधावा आणि सर्वेक्षण संख्या-विमा उतरवलेले पीक व एकरी क्षेत्रावर परिणाम झालेल्या घटनेच्या ७२ तासात नुकसान सूचना द्यावी आणि बँक / मध्यस्थ / सीएससी केंद्रांना दिलेल्या प्रीमियम पेमेंट सत्यापनाचा तपशील द्यावा.

१. १८०० २६६ ०७०० वर शेतकरी आमच्याशी संपर्क साधू शकतात आणि नुकसानीची नोंद करू शकतात.
२. शेतकरी जिल्हा कृषी कार्यालयात देखील पोहोचू शकतात आणि आमचा प्रतिनिधीला डी.ए.ओ. कार्यालयामार्फत कळविला जाईल.
३. शेतकरी आपापल्या बँकांपर्यंत पोहोचू शकतात.

HDFC ERGO General Insurance Company Limited. IRDAI Reg. No.146. CIN: U66030MH2007PLC177117. Registered & Corporate Office: 1st Floor, HDFC House, 165-166 Backbay Reclamation, H. T. Parekh Marg, Churchgate, Mumbai – 400 020. For more details on the risk factors, terms and conditions, please read the sales brochure/ prospectus before concluding the sale. Trade Logo displayed above belongs to HDFC Ltd and ERGO International AG and used by the Company under license. UIN: CSC - Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana - HDE-AG-P18-25-V01-17-18, Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana- IRDAN125P0003V01201617 UID-XXXX